

Izhaja vsako sredo. — Naročnina za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifi. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Banovinski svet proti kuluku

Odločen in složen nastop vseh banovinskih svetnikov. — Kuluk je treba nadomestiti z rednimi prispevki za vzdrževanje cest.

Pretekli teden so v banovinskem svetu obširno razpravljali o kuluku. O tem predmetu je govorilo mnogo banovinskih svetnikov, a vsi so zastopali mišljenje, da je treba kuluk kot tak odpraviti in ga nadomestiti z rednimi prispevki za vzdrževanje cest.

Iz razprave navajamo le nekaj najbolj značilnih nunenj:

Banovinski svetnik g. Fran Bonač je izvajal med drugim:

»V novem proračunu je izostala postavka za kuluk, ki je bil v lanskem proračunu preliniran s 6 milijoni. Ali naj iz tega sklepam, da bo kuluk v Dravski banovini odpravljen? To bi bilo tem potrebneje, ker je odpor proti kuluku pri vsem prebivalstvu vedno večji. Kuluk ni bil nikjer predviden v proračunih naših samoupravnih teles za l. 1930. niti ni bil predviden v proračunu Dravske banovine za l. 1930-31. Uporaba ljudskega dela je po zakonu dopuščena le, če samoupravna telesa ne morejo zadostiti svojim nalogam glede samoupravnih cest z lastnimi proračunskimi sredstvi. Tega vzroka v letu 1930. prav gotovo ni bilo, zato tudi ni bilo zakonske podlage, da se je za l. 1930. naknadno predpisal kuluk. Pa tudi za proračunsko leto 1931. so bili proračuni občin in sreskih cestnih odborov večinoma sestavljeni neglede na donos kuluka. Tako se je šele naknadno oktobra, potem ko je bilo kritje za občinske ceste in za potrebe sreskih odborov že zagotovljeno v posameznih proračunih.

Po našem splošnem naziranju je pobiranje kuluka in sreskih cestnih doklad obenem nemogoče, ker znači to dvojno obdačbo istih davkoplačevalcev za isti namen. Ako pa bi ostalo pri uporabi občinskega in banovinske-

ga kuluka, se morajo nujno revidirati in znižati dosedanji občinski proračuni ter ravno tako proračuni sreskih cestnih odborov.

Smatram za bistveno, da pridemo nujno do jasnosti, ali naj kuluk ostane ali ne.

Mislím pa, da soglašate vsi z menoj v naziranju, da kuluk našim gospodarskim prilikam in našemu upravnemu ustroju ni primeren in da je nujno želeli, da se v Dravski banovini več ne izvaja.«

Banski svetnik dr. Obersnel pa je rekel:

»Glede kuluka je že lansko leto zasedanje banovinskega sveta izrazilo svojo soglasno odklonitev za Dravsko banovino. Kuluk je z gospodarskega vidika neracionalen, s socialnega stališča pa krivičen. Moj predlog je, naj banovinski svet izrazi svoje mnenje, da smatramo kuluk za naše prilike nepotreben in krivičen, zaradi česar naj bi se odpravil.

Kuluk in delavstvo.

Banovinski svetnik g. Jereb izvaja: »O ukinitvi kuluka more odločiti le ministrstvo za gradbe. Zato naj se vpelje le »fakultativni« kuluk, t. j. okraji in občine naj same odločajo, ali obdrže kuluk ali ne.

Najhujše zadene kuluk industrijsko delavstvo. Delavci ne zaslužijo danes niti za hrano in stanovanje in vendar morajo plačati po 120 Din banovinskega in po 120 Din občinskega kuluka.«

V tem smislu so govorili vsi govorniki. Končno so izvolili na predlog g. bana tričlanski odbor, ki bo to vprašanje proučil.

• • •

Upanje je torej upravičeno, da bo kuluka konec in da se bo našla za vzdrževanje cest druga, primernejša rešitev.

Gospodarski svet

Izjava ministra dr. Kramerja. — Gospodarski svet bo imel samo posvetovalno pravico. — Člane bo imenoval Nj. Vel. kralj.

Pretekli četrtek so v narodni skupščini razpravljali o gospodarskem svetu na podlagi načrta, ki ga je predložil skupščinski minister za trgovino dr. Kramer. O tem načrtu smo poročali že v zadnji številki. Razprava pa ni bila »nujna«, ampak »široka«, tako da je vsak poslanec imel priliko povedati svoje mnenje.

Po daljši razpravi je skupščina sklenila

sprejeti načrt ministra dr. Kramerja, z edino spremembo, naj člane gospodarskega sveta imenuje vladar, a ne ministrski predsednik.

V utemeljevanju svojega predloga je minister dr. Kramer rekel med drugim:

»V gospodarskem svetu hočemo iz vseh panog našega gospodarstva organizirati zbor strokovnjakov. Ta zbor pa je zamišljen le kot

posvetovalna organizacija,

tako da bo ostala zakonodajna oblast le v rokah senata in skupščine, ki nosita tudi popolno odgovornost. Gospodarski svet bo le pomožni organ narodnega predstavnštva.

Za nepristranost članov gospodarskega sveta pa bo najboljša jamstvo to, da ne bodo izvoljeni, ampak imenovani. Člani gospodarskega sveta ne morejo in ne smejo biti mandatarji (pooblaščenca) posameznih interesnih organizacij.

Če bi bili člani gospodarskega sveta izvoljeni, bi bili vezani na disciplino svoje organizacije in tem bi bili končno tudi odgovorni. V tem slučaju pa pri oceni predloženih jim predmetov ne bi bili več svobodni, ker bi bili vezani na programe svojih volilnih edinic.

Gospodarski svet pa bo imel kljub temu, da je zamišljen le kot posvetovalni organ, tudi

pravico iniciative,

toda le s predhodnim pristankom vlade. A tudi ta pravica je že važna.«

Kakor smo že poročali, bo štel gospodarski svet 60 članov in ravno toliko namestnikov. Moč gospodarskega sveta bo sicer omejena, zato pa bo toliko bolj odvisen njegov vpliv od oseb, ki bodo vanj poklicane.

Predlog o gospodarskem svetu, ki ga je sprejela skupščina, mora sedaj odobriti še senat in vladar podpisati. V veljavo pa bo stopil zakon najkasneje 3 mesece po objavi v uradnem listu, v »Službenih novinah«.

Pred volitvami v Franciji

Današnja večina v francoskem parlamentu zahteva volilno pravico tudi za ženske

Letos, meseca maja, bodo imeli na Francoskem nove volitve. Izid teh volitev ne bo samo za Francijo velikega pomena, ampak za vso Evropo — da, za ves svet.

Današnje notranje-politične razmere na Francoskem niso posebno ugodne. Desničarji (kapitalisti), ki so danes na vladi, so zagrešili marsikaj, česar večina francoskega naroda ne odobrava. Brezposebnost se širi tudi v Franciji in nezadovoljstvo raste. Zaradi tega se desničarji močno boje, da bi utegnili pri bodočih volitvah propasti.

Iz strahu pred porazom pri volitvah so sklenili v parlamentu volilno reformo, po kateri bi imele tudi ženske volilno pravico, češ da so ženske manj »prevratne« kakor moški. Tega sklepa pa senat še ni odobril. A tudi če ga bo, s tem še ni rečeno, da bodo desničarji zmagali. Žensko volilno pravico imajo tudi na Angleškem in v Nemčiji, pa vseeno zmagujejo v obeh država od časa do časa levičarji.

Volitve v Franciji bodo važne ne samo za razmerje med Nemčijo in Francijo, ampak v veliki meri tudi za francoske zavezniške države.

Banovinski proračun in kmetijstvo

Proračun za kmetijstvo ne znaša le 13 milijonov, ampak mnogo več!

V časopisih je bil pred dobrim tednom objavljen banovinski proračun, ki izkazuje nekaj nad 111 milijonov dinarjev dohodkov in stroškov.

Med izdatki pa je bilo izkazanih le nekaj nad 13 milijonov dinarjev za kmetijstvo, kar v primeri s celokupnim proračunom res ni mnogo, in zato so se začeli ponekod že oglašati zli glasovi, češ: pogledjte, kmetje, kako nas povsod zapostavljajo!

Na videz izgleda res tako. Če pa preštudiramo ves proračun nekoliko natančneje, vidimo, da je tudi v drugih postavkah mnogo izdatkov, od katerih bodo imeli tudi kmetje prav obilo koristí.

Naj omenimo le izdatke za javna dela. Tu stoje na prvem mestu ceste. Res je, da rabijo ceste tudi industriji in trgovci in delavci — toda v pretežni večini jih rabijo le kmetje. Prav lep odstotek izdatkov za ceste odpade torej tudi na kmete.

Prav tako je tudi s šolstvom in s socialnimi napravami. Večina otrok, ki hodijo v zavode, katere banovina vzdržuje ali podpira, je s kmetov, a tudi socialnega skrbstva je deležnih prav mnogo kmetjskih sinov!

Zato nas številka, ki stoji v proračunu za kmetijstvo, ne sme motiti, ampak najprej je treba pregledati celoten proračun, predno more kdo govoriti dalje.

Kakšni bodo davki v 1932. letu?

Na to vprašanje ni lahko odgovoriti in tako, da bi odgovor zadovoljil naše davkoplačevalce.

Ni pa dvoma o tem, z ozirom na naše jugoslovensko narodno gospodarstvo, da letos ne bo mogoče vplačevati davščin v obsegu, kakor so se le-te vplačevale v pravkar minulih letih!

Državne potrebe so bile v minulem desetletju zelo velike in se je dajalo in potrošilo veliko več, kakor bi to bilo potrebno dajati in trošiti ob navadnih prilikah. Tudi se ne more oprekati, da se je državni denar trošil tu in tam, kjer ni bilo baš neobhodno in nujno potrebno. Vsaj še ni pozabljeno, koliko je vladalo strank in bilo vlad, ki so se menjale ena za drugo kakor mučeniki v pratiki! In vse to je stalo mnogo denarja...

Priznati pa moramo, da je posel vlade (in to vlade, ki se v resnici briga le za potrebe vsega jugoslovenskega naroda, a ne samo za to ali ono stranko kakor nekdanj!) res zelo težak! Ravno tako je pa potrebno vselej upoštevati davčno moč prebivalstva, da se ne bi s prevelikimi davki onemogočil pravilni razvoj in napredek celotnega narodnega gospodarstva v splošnem, prav posebno pa še kmetijskega.

Zategadelj je vsekakor potrebno, da je državni budžet v pravilnem razmerju z našim celokupnim — izvozom! Leta 1923. je naš izvoz iznašal vrednost za preko 8 milijard dinarjev

napram državnemu budžetu, ki je obsegal dobre 6 in pol milijarde. Leta 1925. izvozili smo raznega blaga v skupni vrednosti za 8 milijard in 904 milijonov dinarjev, toda, državni budžet je porasel že na 10 in pol milijarde, kar pomeni 36% povišanje!

Od tedaj pa vse do danes naš izvoz razne robe leto za letom stalno pada, a državni budžet raste, umesto, da si držita »vago«! In tako smo leta 1931. izvozili v druge države le za 4 milijarde in 800 milijonov dinarjev, a naš državni budžet za to leto je iznašal 13 milijard Din!

Državno gospodarstvo je v mnogočem slično kmečkemu gospodarstvu. In če bi kmet leto za letom kupoval potrebščine v dvojnem ali trojnem iznosu od tega, kar bi skupil za svoje pridelke, potem nam je priprosto razumljivo, da je ni posojilnice, ki bi ga mogla rešiti od popolne propasti in bobna!

In še nekaj.

Leta 1923. smo dobivali za 100 dinarjev približno 1-9 švicarskih frankov. Sedaj pa dobivamo že 9-10 švic. frankov za 100 dinarjev. To pomeni, da se je naš dinar »podražil« in ta razlika v tečaju je zelo občutna za davkoplačevalca!

Ze samo teh par dognanj pa nam dovolj jasno predočuje, da je davčna moč naših davkoplačevalcev preobremenjena, ter je neobhodno potrebno, državne davke znižati na najnižjo mogočo mero! — E. Stoklas, Skoplje.

„Država naj dá — banovina naj dá — občina naj dá!“

Med nami živi še vedno vse polno ljudi, ki nikakor ne morejo doumeti in razumeti, da smo „država“, „banovina“ in „občina“ mi sami, zlasti pa davkoplačevalci, ki dajemo direktne ali pa indirektno davke v državno (banovinsko, občinsko) blagajno.

In ker ti ljudje tega ne razumejo — navadno niti razumeti nočejo —, zato kriče pred nevednim in v teh stvarih malo ali pa nič poučenim ljudstvom: Država (banovina, občina) naj dá! Enemu cesto, drugemu šolo, tretjemu podporo itd. Vse naj dá država (banovina, občina).

V resnici je pa stvar taka: „Občina“ ni nič drugega kakor skupina ljudi, ki žive drug poleg drugega na nekem določenem ozemlju. Še večja skupina ljudi živi na ozemlju banovine in še večja na ozemlju države.

Ti ljudje pa imajo določene skupne potrebe. Take potrebe stanejo denar. Vsaka še tako slaba občinska pot nekaj velja. Če pa hočejo

občani imeti potrebno jim pot, jo morajo plačati, ali z drugimi besedami: oni morajo znesti sami toliko denarja v občinsko blagajno, da „občina“ lahko plača stroške za napravo poti.

Tako je z „banovino“, tako je pa tudi z „državo“.

Kdor torej med ljudmi vedno in vedno govori „država naj dá“, „banovina naj dá“ — samo da bi se jim prikupil, češ, vsaj ljudje ne vedo, kaj je „država“ — ta v resnici ne zahteva nič drugega, kakor da naj ljudje v eno ali drugo javno blagajno nanostijo toliko in toliko več denarja v obliki višjega davka!

To je pravi pomen besed „država (banovina naj dá!“ In to si zapomnite!

Dolžnost vsakega starega naročnika je, da pridobi Kmetškemu listu vsaj enega novega naročnika za leto 1932.

Le več korajže in dobre volje!

Glejmo naprej, ne nazaj! — Samo stokanje ne pomaga nič!

Dandanes so ljudje kaj čudni. Kamorkoli stopiš in se spustiš v pogovor s tem ali s tem človekom, nikjer ne slišiš druge besede kakor „o slabih časih“. „Živina nima cene“ pravi prvi. „Denarja ni“, tarna drugi. „Obleka je draga“, toži tretji. Tako gre naprej vse po vrsti, dokler ljudje vsi obupani ne — umolknejo in se ne zamislijo kdovekam...

Noben pameten človek, ki ima odprte oči in ušesa, ne bo trdil, da se nam vsem skupaj — z malo izjemami morebiti — dobro godi: Vsak ima svoje težave. Ampak tako hudo, kakor ljudje tarnajo, pa zopet ni.

Res imamo v deželi hudo brezposelnost, res je denarja malo in posli tečejo skromno — toda od lakote pri nas ljudje še vendar ne mrjo. Le berite, kako je drugod, zlasti v velikih mestih, pa boste rekli: Hvala Bogu, pri nas pa še vendar ni tako hudo!

Mi vemo, da je bilo pred leti bolje. Toda od tega, kar je za nami, od tega nima nihče nič. Za preteklostjo se jokati pomaga ravno toliko, kakor jokati se za mrličem — živ ne bo nikdar več! Zato pa se res ne izplača gledati nazaj, ampak glejmo naprej, da bo vsaj bodočnost boljša!

Tako slabo pri nas še ni, da bi bili na koncu svojih sil. Res je, mnogo je propadlo; toda ostala nam je še vedno zemlja, ki rodi, ostale so nam delavne roke in brihtne glave in to je neprecenljiv kapital. S tem kapitalom bomo morali začeti delati magari znova in če bomo imeli pogum in nekaj dobre volje, pojde naprej.

Samo s stokanjem pa ne pride nihče nikamor!

Iz Zveze kmetjskih fantov in deklet

V nedeljo, dne 14. t. m. se je vršila seja glavnega odbora »Zveze kmetjskih fantov in deklet«, na kateri je bilo 30 delegatov iz cele Slovenije. Z ozirom na današnje politične razmere v državi je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Stiska, v katero je zašlo naše gospodarstvo in celokupno narodno življenje radi velike gospodarske krize, je približala zemlji in kmetu tudi našo inteligenco in ostalo meščanstvo, in ga privedla do spoznanja, da je naš kmetjski stan res podlaga našega narodnega gospodarstva in naše narodne kulture. Ugotavljamo, da so glavna načela kmetjskega gibanja, ki je že desetletja opozarjalo na prvenstveno važnost interesov našega kmetjskega doma, postala načelna podlaga današnje držav. politike (JRKD). Smatramo za današnjo dolžnost kmetjskega gibanja, da se vsi pristaši istega udeležujejo v javnem življenju, da povsod utrdijo zmago načel kmetjskega gibanja in da oni morajo biti garancija, da se od teh načel nikjer nikoli ne bo odstopilo. Posebno bo skrbeti, da stranka, v katero pomagamo organizirati kmetjski narod, ne odstopi od teh načel. Zato bomo skrbeli, da bo kmetjski živelj imel možnost zavzeti v stranki njemu pripadajočo vlogo.

Pri slabosti

par kapljic Fellerjevega, bolečine pomirjujočega blagodišečega Elsafluida na sladkorju ali v mleku, je že zmeraj pomagalo. To varuje tudi pred krči, kašljem, hripavostjo itd. Poskusna steklenica Din 6—, dvojna steklenica Din 9— povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice Din 62— brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg št. 344, Savska banovina.

Ukinjeni potniški vlaki

S prihodnjo soboto bo ukinjenih tudi v Sloveniji več potniških in mešanih vlakov

Po odredbi Generalne direkcije državne železnice v Beogradu se ukinejo z 20. februarjem 1932 naslednji potniški vlaki v območju direkcije državnih železnic v Ljubljani:

1. na progi Maribor gl. kol.—Brezno-Ribnica potniški vlak št. 9022, odhod iz Maribora gl. kol. ob 14-50, prihod na Brezno-Ribnica ob 15-58 ter v obratni smeri potniški vlak št. 9025, odhod Brezno-Ribnica ob 17-15, prihod v Maribor gl. kol. ob 18-26. Oba vlaka sta vozila samo ob nedeljah in praznikih.

2. na progi Maribor gl. kol.—Fala potniški vlak št. 9024, odhod iz Maribora gl. kol. ob 16-55, prihod Fala ob 17-38 ter v obratni smeri potniški vlak št. 9025, odhod Fala ob 17-48, prihod v Maribor gl. kol. ob 18-26. Oba vlaka sta vozila samo ob delavnikih.

3. na progi Dravograd-Meža—Slovenjgradec potniški vlak št. 9116, odhod iz Slovenjgradca ob 5-19, prihod v Dravograd-Mežo ob 5-47 ter v obratni smeri potniški vlak št. 9117, odhod iz Dravograda-Meže ob 20-37, prihod v Slovenjgradec ob 21-07.

4. na progi Rogatec—Rogaška Slatina potniški vlak št. 2114, odhod iz Rogatca ob 8-20, prihod v Rogaško Slatino ob 8-32.

5. na progi Pragersko—Čakovec potniški vlak št. 1118, odhod iz Pragerskega ob 22-28, prihod v Čakovec ob 24-00 ter v obratni smeri potniški vlak št. 1121, odhod iz Čakovca ob 4-19, prihod v Pragersko ob 5-58.

6. na progi Čakovec—Kraljevec-Prelog potniški vlak št. 1130, odhod iz Čakovca ob 0-16, prihod v Kraljevec-Prelog ob 0-37 ter v obratni smeri potniški vlak št. 1129, odhod iz Kraljevca-Preloga ob 0-50, prihod v Čakovec ob 1-14. Oba vlaka sta vozila samo ob nedeljah.

7. na progi Karlovac—Novo mesto mešani vlak št. 9234, odhod iz Karlovca ob 17-55, prihod v Novo mesto ob 21-43.

8. na progi Novo mesto—Ljubljana gl. kol. potniški vlak št. 9212, odhod iz Novega mesta

ob 4-25, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 7-07 ter na progi Grosuplje—Novo mesto potniški vlak št. 9215, odhod iz Grosuplje ob 13-45, prihod v Novo mesto ob 15-30.

9. na progi Novo mesto—Straža-Toplice mešani vlak št. 9540, odhod iz Novega mesta ob 18-50, prihod v Stražo-Toplice ob 19-08 ter v obratni smeri mešani vlak št. 9539, odhod iz Straže-Toplice ob 19-23, prihod v Novo mesto ob 19-41. Oba vlaka sta vozila samo ob sredah in sobotah.

10. na progi Ljubljana gl. kol.—Kranj potniška vlaka št. 922-923, ki sta vozila samo ob delavnikih, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 6-00, prihod v Kranj ob 6-48 ter odhod iz Kranja ob 9-55, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 10-42. Nadalje na isti progi potniška vlaka št. 926-927, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 17-27, prihod v Kranj ob 18-18 ter odhod iz Kranja ob 17-33, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 19-22.

11. na progi Ljubljana gl. kol.—Kamnik potniški vlak št. 8414, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 13-05, prihod v Kamnik ob 14-19 ter v obratni smeri mešani vlak št. 8433, odhod iz Kamnika ob 18-09, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 19-48. Nadalje potniški vlak št. 8413, ki je vozil samo ob dnevih šolskega pouka, odhod iz Kamnika ob 6-32, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 7-43.

12. na progi Jesenice—Rateče-Planica vozila vlaka št. 8618, odhod iz Jesenic ob 21-35, prihod v Rateče-Planico ob 22-36 in vlak št. 8633, odhod iz Rateč-Planice ob 19-37, prihod na Jesenice ob 21-00, samo ob sobotah in dnevih pred prazniki in ne več tudi ob nedeljah in praznikih.

13. na progi Ljubljana glavni kol.—Zidani most—Maribor gl. kol. potniški vlak št. 617-618, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 7-27, prihod v Maribor gl. kol. ob 11-36 ter v obratni smeri potniški vlak št. 619-620, odhod iz Maribora gl. kol. ob 9-10, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 13-46.

Obvestila

XIV. dražba kož divjadi se vrši dne 21. marca t. l. v prostorih Ljubljanskega velesejma. Dosedanji kožuhovinarski sejmi, ki jih prireja lovsko-prodajna organizacija »Divja koža«, so pokazali vso veliko važnost te skupne prodaje. Tudi letošnja januarska dražba kož divjadi je navzlic neprilicam, ki jih povzroča sedanja splošna kriza, dobro uspela. Kože, prodane na dražbi, so dosegle za 20 in še več odstotkov boljše cene od kož, ki so jih posamezniki prodali v prostem kupčevanju. Kdor ima kože, naj jih pošlje nemudoma ali najkasneje do 15. marca t. l. na naslov »Divja koža«, Ljubljana, velesejem.

Dvodnevni sadjarski tečaj se vrši dne 4. in 5. marca na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Obravnavalo se bo sajenje, oskrba, gnojenje, pomlajevanje in precepljanje sadnega drevja. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Udeležbo je javiti z dopisnico ravnateljstvu šole.

Ustanovitev sreske organizacije JRKD za ljubljansko okolico.

Banovinska organizacija Jugoslovenske radikalno kmetske demokracije je sklicala za nedeljo dopoldne v Kazini sestanek zaupnikov sreza Ljubljane okolice. Zbor, ki so se ga udeležili skoro vsi sreski zaupniki in župani, je otvoril predsednik sreske organizacije g. Ivan Pipan, ki je pozdravil zbrane zaupnike in oba prisotna narodna poslanca gg. Komana in dr. Rapeta.

Sledila je potrditev odbora sreske organizacije JRKD, ki je bil izvoljen na zaupniškem sestanku lani 23. decembra v Ljubljani. Odbor, ki je bil na nedeljskem sestanku izpopolnjen, sestavljajo gg.: predsednik Ivan Pipan, posestnik iz Vižmarij; podpredsednik Jože Mesec, posestnik in sodni uradnik iz Viča; tajnik Pavle Borštnik, državni uradnik z Viča; blagajnik Ivan Rus, državni uradnik z Grosuplje; odborniki: Ivan Vovk, šolski upravitelj s Studenca-Iga; Ivan Lapajne, posestnik in tovarnar iz Most; Herman Peterlin, posestnik in župan iz Lipljen; Jože Verbljč ml., posestnik iz Vrhnike; Ivan Bricelj, posestnik iz Štepanje vase; Ivan Grad, posestnik iz Beričevega; Ivan Gantar, posestnik od Dev. Mar. v Polju; Anton Drašter, restavrater iz Borovnice; Stanko Vrhovec, posestnik iz Dobrove; Ivan Remžgar, posestnik iz Loga; Ivan Medved, posestnik in župan iz Tacna; Jakob Modic, posestnik iz Bresta; Alojzij Dremelj, posestnik iz St. Jurija; Ivan Škrl, posestnik iz Savelj; Fran Zebal, posestnik in trgovec z Rudnika; Jože Černe, posestnik iz Zgornje Šiške; Jože Sušteršič, posestnik iz Medvod; Ivan Detela, posestnik iz Medvod; Valentin Babnik, posestnik in župan iz St. Vida nad Ljubljano; Jože Jelovšek, posestnik in tovarnar z Vrhnike; Valentin Babnik, posestnik iz Zgornje Šiške; Ivan Dovč, posestnik in kovač iz Smartnega-Most; Ivan Mihelčič, šolski upravitelj s Črnuč; Jakob Kovač, gostilničar iz Preserja; Ivan Pečnikar, župan iz Podgorice; Ivan Šmajdek, šolski upravitelj iz St. Vida nad Ljubljano; Valentin Janhar, posestnik iz Zeje; Florijan Gostič, šolski upravitelj iz Sostrega; Leben, župan iz Polhovega gradca; Jože Štupnik, posestnik in župan iz Račne; Jakob Perovšek, posestnik iz Šmarja; Anton Podgoršek, krojač iz Srednjih Gameljnov; Škafar, učitelj iz Tomišlja; Ukmar, državni upokojenec iz Matene. Eksekutivo sreske organizacije sestavljajo v smislu točke 20. pravil nove stranke gg. predsednik Pipan, podpredsednik Mesec, tajnik Borštnik, blagajnik Rus in odbornik Zebal.

Dopisi

Iz Loža pri Rakeku

Dramatični odsek prostovoljnega gasilnega društva v Ložu je priredil na pustni torek zabaven večer v Gasilskem domu v Ložu. Prireditelj je uspela zelo povoljno. Občinstva je bilo nabito polno, ki je bilo s prireditvi zelo zadovoljno. Igralci so svoje vloge dobro rešili in s tem pokazali, da je v slogi moč za napredek.

Prostovoljno gasilno društvo v Ložu namerava svoj Gasilski dom za 5 m podaljšati, tako da bo prostor v prtiličju za mrtvaški voz (last bratovščine sv. Fabijana in Sebastijana) in v I. nadstropju za društveni oder. Z delom začne se to pomlad.

Davčni eksekutor je obiskal v dneh od 12.—13. februarja tukajšnjo občino ter zaručil precej živine.

Dobili smo novo zimo. Snega je do pol metra. Mraza imamo od 18—22 stopinj pod ničlo. Ugodna prilika za naše smučanje, katero se pridno goji posebno med šolsko mladino. Na svidenje.

Senčur pri Kranju. Na iniciativo tuk. kmetsko nadaljeval. šole se je vršilo na Svečnico v Prosvet. domu celodnevno filmsko predavanje, ki sta ga vodila tajnik Kmet. družbe g. Kafol in šef »Agrikulturno-kemičnog ureda za kalijevo

gnojenje« iz Zagreba g. K. Pučnik. G. šefu se imamo zahvaliti za prekrasne, poučne in nazorne filme, ter za ves trud ko je z avtom direktno prispel iz Zagreba in omogočil predavanje. Zvesto so sledili naši farani zjutraj in posebno popoldne pri nabito polni dvorani razlagi filmov po obeh gospodih. Čast tudi našim gospodinjam, ki so prihitelo popoldne v obilnem številu. Tudi tem je g. Kafol podal stvarna pojasnila in napotke osobito glede krmljenja in vzreje. Zato se ni štedilo z odobravanjem in ugodnimi komentarji med in po predavanjih. Kmet. podružnici kot vodstvu kmet. nad. šole se zahvaljujemo za pobudo gospodarskega poučnega praznika in čujemo, da bo sledila to zimo še cela vrsta gospodarskih predavanj v šoli po zunanjih predavateljih-strokovnjakih. Hvaležni smo voditelju te akcije našemu zaslužnemu župniku I. Pibru, kakor tudi njegovim sodelavcem. Gospodarje iz sosednjih vasi in občin pa vabimo naj pridejo v našo sredo ob takih prilikah. Skupnost bo dala lepo izpričevalo, da hočemo zvesto čuvati rodno grudo z delom in umom.

Gorje pri Bledu. V Gorjah se je pretekli teden ustanovila sekcija JRKD. V pripravljani odbor so bili izvoljeni sledeči: za predsednika Jernej Bregant, tov. del. iz Zasipa, za podpredsednika Negro Franc, čevljar iz Sp. Gorij, za tajnika Miha Ferčej, kmet. sin iz Zasipa. Odborniki: Golc Ivan, Kmet iz Zasipa, Jožef Soklič, posestnik Sp. Gorje, Jakopič Jožef, del. Sp. Gorje in Anton Rekl Sp. Gorje. Omenjeni odbor vabi vse občane na sestanek, dne 20. februarja t. l. v restavraciji »Vintgar« ob 7. uri zvečer. — Tajnik.

Novice

Mogoče se Vas tiče?

Večina naših zvestih starih naročnikov je naročnino za tekoče leto že poravnala. So pa nekateri med njimi, ki s pošiljateljico naročnine še vedno odlašajo. Zato prav vljudno naprošamo vse prizadete, da naročnino vsaj do konca tega meseca poravnajo, sicer bomo neljubo primorani vsem zamudnikom redno pošiljatev lista ustaviti! Potrebno položnico smo priložili vsakemu naročniku v novoletni številki Kmetškega lista. Kdor jo je slučajno zgubil, dobi lahko drugo pri svojem pošt-nem uradu za 25 par.

Brezposelnost?

Zadnje dni je povsod zapadlo mnogo snega, kar je dalo številnim brezposelnim s kidanjem vsaj malo zaposlitve. Seveda, za vse je pa bilo vendar premalo in tako so jih morali tudi odsloviti precej, kajti naval na mestno občino ljubljansko je bil prevelik. Tako je na eni strani.

Poglejmo še drugo. Na spomlad začne po deželi na kmetih delo v vsem obsegu. Toda naši kmetijski gospodarji se ob takem času zaman trudijo, da bi mogli dobiti delavnih moči. Zakaj takrat naši socialni uradi ne napotijo brezposelnih tja, kjer jim je dana možnost zaposlitve?

Domače vesti

Kraljev dar našim akademikom. Nj. Vel. kralj Aleksander I. je blagovolil pokloniti nabitni akciji, ki se vrši letos namesto reprezentančnega plesa v korist Akademski bolniški blagajni, znesek Din 10.000.—.

Velik požar v tvornici parketov. V tvornici parketov v Karlovcu je nastal v noči od petka na soboto požar, ki je uničil glavno poslopje s stroji in materijalom tako, da znaša škoda 1.700.000 Din, ki je pa krita z zavarovalnino.

Cene v naših morskimi kopališčih bodo znižane. Izkušnje so pokazale, da je tujski promet v času težke gospodarske krize vedno bolj odvisen od cen v hotelih in penzionih. To se je pokazalo tudi na našem Primorju, kjer je začel tujski promet nazadovati v prvi vrsti zaradi pretiranih cen. Zato je zagrebški »Putnik« pokrenil akcijo, da se cene v vseh naših kopališčih znižajo. Vse kaže, da bo dosegla ta akcija zaželjeni uspeh.

Zaradi dekleta mu je razklal glavo. V soboto popoldne se je odigral pred zakladno bolnico v Zagrebu epilog krvavega spopada, ki se je vnel v petek zvečer v vasi Bregovljani blizu Pušče Bistre. Tam sta se sprla mlada fanta Karijački Juraj in Jug Juraj zaradi dekleta, ki sta ga imela oba rada. V soboto je Jug s sekuro navalil na svojega tekmeča in mu razklal lobanjo. Težko ranjenega fanta so prepeljali v Zagreb, pa je že pred bolnico umrl.

Sestanek živinorejskih in kmetijskih zadrug v Kamniku. Dne 21. februarja ob pol 10. uri se vrši v gasilnem domu sestanek živinorejskih in mlekarjskih zadrug. — Vabljeni so vsi oni, ki se zanimajo za kmetijsko združništvo.

Krvav pustni torek. V vasi Ciglenik pri Novi Gradiški so imeli krvav pustni torek. Stepli so se maskirani kmetje in na bojišču sta obležala dva mrtva. Kmetje so bili maskirani in se niso med seboj poznali, tako da so udrihali tudi prijatelji po prijateljih.

Pod voz je padel. France Premrou, sin bajtarja z Brezovice pri Ljubljani, je včeraj popoldne padel pod voz, ki mu je šel čez obe nogi in ga precej poškodoval. Premrou je moral v bolnico.

Obup stare služkinje. V Koprivnici si je hotela končati življenje 60-letna služkinja Josipina Vodušek. Napila se je octove kisline, pa so ji še pravočasno izprali želodec. V smrt je hotela zaradi bede.

Živalske kužne bolezni v Dravski banovini. 10. t. m. je bila v Dravski banovini svinjska kuga na 38 dvorcih, garjevost na 5, steklina na 3, mehurčasti izpuščaji na 2, vranični prisad na 1 in svinjska rdečica na 1.

Zaprtje. Naravna Franc-Jožefova grenčica, ki jo mnogi zdravniki predpisujejo, ureja delovanje črevesa, krepi želodec, izboljša kri, pomiri živce in ustvarja tako splošno zdravje in čisto glavo.

Tragična smrt mladega uradnika. V petek zvečer so našli v grabnu za tekstilno tovarno v Varaždinu zmrznjenega 26-letnega privatnega uradnika Marijana Plevnika. Plevnik se je vračal zvečer vinjen domov, pa je padeč v jarek, kjer ga je zapadel sneg in je zmrznil.

Patrijarh Dimitrije zapustil 12 milijonov. Po oporoki, ki jo je zapustil patrijarh Dimitrije, so zdaj razdelili njegovo premoženje v znesku 12 milijonov Din.

Otrok v kropu. Logar Ivan Peteković iz vasi Djorkovac pri Karlovcu je odšel s sreskim šumarjem ing. Ružičem na ogled na bližnje posestvo, doma je pa pustil 4-letno dete, ki se je igralo pri štedilniku. Kmalu je zaslišal oče iz hiše pretresljiv krik in ko je prihitel v hišo, je zagledal svojega otročička v velikem loncu vrele vode. Dete je splezalo na stol in padlo v vrelo vodo. Zadobilo je tako težke opekline, da bo najbrž umrlo. Če pa že ostane živo, bo slepo, ker si je opeklo tudi oči.

Brat s sekuro ubil brata. V vasi Krmine blizu Banjaluke sta se sprla brata Stanko in Djuro Blagojević zaradi zemljišča. Stanko je navalil na brata s sekuro in ga ubil.

V novoletno številko »Kmetškega lista« smo Vam priložili počtno položnico, katere se poslužite po možnosti takoj, ker se ta rada zgubi. — Naročnina »Kmetškemu listu« ostane kakor doslej Din 30.— za celo leto.

Dve nesreči pri sankanju. V Puštalu so se sankali otroci s precej strmega Hribea. Pri tem je 7-letni Bernik Valentin tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo. Enaka nesreča se je primerila 5-letni Mariji Stanonikovi iz Stare Loke. Dekletcu so šle sani čez nogo in ji zlomile kost. Oba ponesrečenca so odpeljali v bolnico.

V vrbaski banovini do 4 metre visok sneg. Po vesteh iz Banjaluke je bil v vrbaski banovini ustavljen ves promet. Na avtobusnih cestah Banjaluka—Teslić, Jajce, Prnjavor in Drventa leži sneg, visok 1 do 4 m. Nekatere vasi so popolnoma odrezane od sveta. V Banjaluki je sneg 1 m visok, kar se tamkaj le redkokdaj pripeti.

Najstarejši človek v celjski okolici je umrl. V petek zvečer je umrl v Pečovniku pri Celju najstarejši mož s teritorija celjske okoliške občine 91-letni posestnik Simon Višneve.

Ker je ostala brez službe. V bolnico v Murski Soboti so prepeljali Frančiško Risman, ki se je napila octove kisline, ker je bila odpuščena iz službe.

Avtotaksi do smrti povozil konja in jahača. V nedeljo ponoči se je peljalo 6 pijanih fantov z avtotaksijem s svatbe v vasi Češkova nazaj v Sisak. Šofer je zelo hitro vozil, naenkrat je pa zagledal pred seboj kmečkega fanta na konju. Ker ni mogel ustaviti, je zavozil vanj, avtomobil se je prevrnil in razbil ob bližnje drevo, konj in jahač sta pa obležala mrtva. Čudno je, da se šoferju in fantom ni nič zgodilo. Pijanec ima pač srečo.

ZAUPNIKE, katerim so bile poslano okrožnice s polo za zbiranje novih naročnikov, prosimo tem potom, da pole z zbranimi naročniki najpozneje do konca tega meseca vrnejo.

Zrtev lastne neprevidnosti. V vasi Brdovcu pri Zagrebu se je pripetila težka nesreča. 12-letni sinček kmeta Stjepana Doračića Vid je odšel k sosedu po lestev, pa se je s svojim tovarišem na gugalnici malo pogugal. V velikem zamahu je izgubil ravnotežje in padel na cementna tla. Prebil si je lobanjo in je kmalu umrl.

Zaradi 12 Din vredne bukve dvojni umor. Včeraj se je zagovarjal pred sodiščem v Slavonški Požegi kmet Marko Kovačević iz Skenderovca. Mož je kupil lani proti koncu leta od gozdarja za 12-50 Din bukev, ki sta jo pa obsekavala njegova daljna sorodnika iz iste vasi Rado Kuzmanović in njegova žena. Prepodil ju je, toda čez nekaj dni sta odšla zopet v gozd in hotela bukev podreti. Sprli so se in Kovačević je udaril z ušesom sekire po glavi Kuzmanovića in njegovo ženo tako močno, da sta obležala mrtva. Obsojen je bil na smrt na vešalih.

Napil se je in zmrznil. V ponedeljek se našli v petrovaradinskem gozdu pri Novem Sadu mrtvega bogatega posestnika Gjuro Čongradija. Ker je imel več telesnih poškodb in prazne žepa, so oblasti prvotno mislile, da je postal žrtev roparskega umora. Sodna komisija je pa ugotovila, da je Čongradi pijan kolovratil domov, spotoma je pa padel, se močno pobil in zmrznil.

»Proračun sokolskega zleta v Pragi«

Letos meseca junija se bo vršil v Pragi velik sokolski zlet, za katerega se vrše že velike priprave. Vsaka priprava in vsaka prireditve v tako velikem obsegu pa stane denar in tudi vsokolski zlet bo veljal mnogo milijonov.

Načelnik finančnega odbora za vsesokolski zlet dr. Fleischmann je povedal o proračunu za vsesokolski zlet sledeče:

»Mi bomo rabili 15 in pol milijona čeških kron (okrog 25 milijonov dinarjev). Samo stavbe (tribine itd.) so preračunane na 6 milijonov in 300.000 Kč (okrajšava za češko krono). Za nabavo telovadnega orodja za Sokole in Sokolice je določenih po 1 milijon in 200.000 kron. Za okrasitev prostora je določenih pol milijona kron, gospodarski odsek pa zahteva 450.000 kron.

Te stroške, je rekel blagajnik dalje, bomo krili predvsem s prodajo vstopnic na stadionu. Vstopnice nam bodo prinesle 11 milijonov kron. Vsega bo na razpolago 392 lož z 2660 sedeži, 5326 bo stolov; na klopeh pa bo lahko sedelo 18.272 oseb. Stojišče bo 38.112 na tribinah, okrog telovadišča pa bo prostora za 82.100 gledalcev. Vseh prostorov bo torej 146.472.

Cene bodo take: Sedež v loži na sredini 200 kron, sedež v loži bolj na strani 150 kron, čisto na kraju pa 120 kron. Sedež na stolu na sredini 150 kron, na kraju pa 120 kron. Sedeži na sredi glavnega odra po 100 kron, na straneh pa po 80 kron; na stranskih odrih pa po 60 in 50 kron. Stojišča na glavnem odru bodo po 60 kron, na stranskih odrih pa po 15, po 12 in po 10 kron. Razgled bo z vsakega prostora ugoden.

V dnevih naraščaja (26. in 29. junija) in pa četrtega dne glavnega zleta bodo vse cene polovične, v dnevih srednješolcev pa še nižje.

Nekaj sto tisoč pa bo dala tudi najemnina za paviljone in prodaja posebnih cigaret z oznako »Sokol«. Tudi filmska podjetja bodo morala plačati posebno pristojbino. Tudi različne veselilne prireditve bodo vrgle nekaj dobička, tako da bodo vsi stroški z gotovostjo popolnoma kriti.

Vesti iz sveta

Rudniška eksplozija v Charleroiu v Belgiji je zahtevala 17 mrtvih rudarjev.

Mraz v Angliji. Nenadni vremenski prevrat je povzročil v Angliji silno nizke temperature. V Rokavskem prelivu je tolikšen vihar, da je že 24 ur promet na morju skoro popolnoma ukinjen. Tudi v Italiji so veliki snežni viharji. V Trstu in na Reki so morali ustaviti ves ladijski promet. Veliki snežni nameti so v Milanu onemogočili železniški promet.

Miss Evropa. Na mednarodnem tekmovanju za najlepšo žensko Evrope je bila izvoljena za Miss Evrope zastopnica Danske.

Vljudnost z davkoplačevalci. Iz Budimpešte poročajo, da je dal finančni minister podrejenemu osebju, posebno pa izvršilnim organom, ki pobirajo davke, strog nalog, naj bodo z davkoplačevalci zelo vljudni. Organi, ki se ne bi držali teh navodil, bodo disciplinirani in odpušteni iz službe.

Najcenejši župan. Mestni načelnik v Plainfieldu (New Jersey) Fred Mac Donald je iz lastnega nagiba predlagal občinskemu svetovalcem, ki so ga izvolili za župana, naj se njegova županska plača skrči od 3000 dolarjev na 1 dolar. Vzgladni mestni načelnik je pripomnil, da stori to zato, ker noče po nepotrebnem zapravljati občinskega imetja, ki se itak steka iz samih davčnih obveznosti občanarjev. Ker ima druge postranske dohodke, je dejal, da lahko utrpi župansko plačo, ki naj se poslej porabi za boljše plačevanje uradnikov.

Mnogovrstno drevo. Nekemu sadjerejcu v Teksasu se je posrečilo s cepljenjem doseči, da rodi eno in isto drevo več vrst sadja: češnje, breskve, marelice in slive. Vsaka veja daje drug sadež ter cvete in zori ob svojem času.

Prezračevanje tramvajskih voz. V Londonu se nedavno napravili poizkus avtomatične ventilacije tramvajskih voz. Poskus se je dobro obnesel. Pokazal je, da se dajo vozovi cestne železnice temeljito prezračiti v treh minutah. Istočasno se vagon tudi razkuži z neko desinfekcijsko substanco.

Šesturno delo pri ameriških železnicah. — Ameriške železnice so uvedle iz strahu pred naraščajočo brezposelnostjo šesturno dnevno delo. 21 delavskih strokovnih organizacij, v katerih so vključeni ameriški železničarji, je izjavilo, da se strinja s tem ukrepom. Pristale so poleg tega na 10-odstotno znižanje mezde samo zato, da pride na ta način pol milijona delavcev spet do zaslužka.

Ruski kmetje nezadovoljni. «Pravda» prinaša članek nekega novega boljševiškega teoretika Meknisa, ki piše, da vlada med kmeti nezadovoljstvo, ker bi radi, da bi se njihovi pridelki razdelili v skladu z njihovimi potrebami neglede na interese države.

Od spora med Kitajsko in Japonsko ima mnogo dobička tudi Belgija, kjer kupujejo Japanci za armado velike množine železa, svinca in pločevine.

Ogromen požar v Rumuniji. V nedeljo zvečer je silen požar upepelil več ko 40 hiš na eni glavnih ulic mesta Moinesti. Reševanje in gašenje je zelo oteževala panika, ki je nastala med prebivalstvom. Ogenj še vedno traja. Ali je požar zahteval človeške žrtve, se še ne ve.

Največji cvet na svetu. Največji cvet na svetu, ki ga poznamo, rase na Filipinih, in sicer uspeva na pobočjih ognjenika Ago. Domačini imajo ta cvet v posebnih čišlih. Rase v višini 800 m nad morjem in uspeva dobro samo zaradi bližine ognjenika. Popok tega cveta je tako velik kakor zeljnata glava v naših krajih, kadar pa se cvet odpre, meri v premeru 1 m. Cvet tehta približno 10 kg in po angleškem guvernerju Stanfordsu Rafflesonu so ga krstili za rafflesio.

Na prvi pogled je simpatičen človek, iz čegar fine kože na obrazu in rokah brez lišajev in gub se da sklepati na snago in nego. Skrbni ljudje vporabljajo zato samo medicinsko zanesljiva sredstva, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito lica in kože ter Fellerjeva Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljnih stroškov 40 Din), dalje Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote (5 kosov franco 52 Din). Naroča se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 344, Savska banovina.

Gospodarstvo

Konsum vina v Češkoslovaški raste; v preteklem letu je napram letu 1930 narasel za 50 tisoč hektolitrov. Vzrok so deloma nižje cene, deloma pa pomnožena propaganda.

Zlate zaloge Francoske banke so se nanovo pomnožile za ca. 1 milijardo frankov na 71.600 milijonov, s čimer je zlato kritje vseh obveznosti naraslo na 63,39%.

Izvoz iz Češkoslovaške v Rusijo je narasel od 328 mil. Kč v letu 1930 na 497 milijonov Kč v letu 1931; v nasprotni smeri je šlo 302 in 278 mil. Kč.

Francoski mlinci bodo morali pri mletju porabiti najmanj 90 odstotkov domače pšenice; tako določa nova vladna odredba.

Uničene kave v Braziliji je bilo v januarju 330.000 vreč, kar je relativno dosti pod proračunom, ki predvideva za tekoče leto uničenje 12 milijonov vreč.

Zanimanje Čehov za dalmatinska vina raste; mnogo vina so pokupili v Kaštelih, katero vino se smatra za najboljšo v Dalmaciji. Kupna cena je bila 225 do 250 dinarjev za hektoliter.

Obtok bankovcev v Jugoslaviji je bil izkazan 31. januarja t. l. s 4945 milijoni Din in je bil krit v zlatu in devizah s 36,30 odstotki, v zlatu samem z 31,16%.

Petroleja v Rusiji so producirali v preteklem letu 22.344.000 ton proti 17 milijonov 375 tisoč tonam v letu 1930, kar je za 21,5% več.

Zunanja trgovina Poljske aktivna. V preteklem letu je zunanja trgovina Poljske močno padla, a uvoz bolj kot izvoz, in je bil zato izvozni previšek večji kot leta 1930. Uvoz je padel od 2246 milijonov zlotov na 1462 milijonov, izvoz od 2433 na 1878, tako da je izvozni previšek narasel od 187 na 417 milijonov zlotov. Najbolj je padel izvoz v Nemčijo, in sicer vsled poostrenja carinske vojske.

Število brezposelnih v Češkoslovaški je naraslo v januarju za celih 100.000 na 580.000, kar znači dosedanji rekord.

Naš izvoz vina. Lani smo izvozili 17.070.628 kg vina v vrednosti 51.793.206 dinarjev.

Svetovna produkcija cinka v letu 1931 izkazuje 1.009.000 ton; leto prej 1.418.000 ton. Iz Amerike je bilo 415.000 ton (605.000), iz Avstralije 53.000 (56.000), iz Evrope 502.000 (707.000).

Balkanske zadruge zborujejo. Pred kratkim se je vršila v Sofiji konferenca bolgarskih in rumunskih zadružnih zvez. Nameravana je organizacija nabave žita potom zadrug kakor tudi skupen nastop na inozemskih trgih. Za 24. februar je bilo sklenjeno novo posvetovanje v Bukarešti, na katero bodo povabljeni tudi jugoslovske zadruge.

Zadolžitev Poljske. Poljski uradni list priobčuje seznam poljskih državnih dolgov po stanju od 1. januarja t. l. Med drugim dolguje Poljska Zedinjenim državam Severne Amerike 302,9 mil. dol. in 1,68 mil. funtov, Franciji 2296 mil. frankov, Veliki Britaniji 4,67 mil. funtov, Italiji 353,6 mil. lir, Švedski 6,25 mil. švedskih kron in 32,34 mil. dolarjev.

20.000 prašičev iz Jugoslavije na račun kitajske vlade za Mandžurijo je hotel kupiti neki inozemski posredovalec v Zagrebu. Do zaključka ni prišlo, ker se glede jamstva niso mogli zediniti.

Telefon: št. 24-83.

Račun poš. hranilnice št. 10.680

KRANJSKA HRANILNICA

sedaj

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 9.

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke.

Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Denar se pošilja lahko tudi po poštni hranilnici. - Najvarnejša naložitev denarja. Najvišje obrestovanje.

Zivinorejska anketa v Kranju

Na pobudo kranjskega sreskega načelstva se je vršila v Kranju 9. februarja specialna zivinorejska anketa, katere so se udeležili zastopniki vseh zivinorejskih selekcijskih organizacij gorenjskega in ormoškega območja pincgavskega goveda, kakor tudi kmetijski in veterinarski referentje prizadetih srezov, zastopnik Kraljevske banske uprave ter kranjski sreski načelnik. Zborovanje je otvoril načelnik Zveze zivinorejskih zadrug za pincgavsko govedo v Kranju g. Josip Burgar. V imenu kmetijskega oddelka Kraljevske banske uprave je pozdravil zborovanje ing. Eiselt, ter s primernim nagovorom sreski načelnik dr. Franc Ogrin. Izčrpne specialne referate so podali sreski kmet referent Josip Sušič, ing. Erik Eiselt, zivinozdravnik Vinko Bedenk in zadrugar Ivan Ovsenik. K vsakemu referatu se je razvila živahna debata. Udeleženci, po številu preko 80, so bili dobro pripravljani. Pokazalo se je, da je bila anketa nujno potrebna, to pa ne samo za območje pincgavske pasme, temveč tudi za ostala govedarska območja banovine. Storjeni so bili sklepi, ki bodo nedvomno odločilno uplivali na pospeševanje zivinoreje, katero je do danes v marsikaterem oziru šepalo, na pr. glede popolne neuspešnosti za iranja zakonitih bikov, ki povzročajo zivinoreji ogromno škode, nadalje neenotnega postopka licenčovalnih komisij itd. V glavnih polezah so bili sprejeti ti-le sklepi:

I. Občinam se naj naroči, da stalno vodijo obvezen kataster vseh bikov v občini. Seznam predložijo sreskemu načelstvu vsako leto pred licenčovanjem. Vsakega četrta leta pa poročajo načelstvu vse nastale izpremembe staleža bikov. Pri zbiranju podatkov pomagajo županu v smislu določil občinskega reda odborniki-zaupniki po vaseh. Te imenuje občinski odbor po svoji uvidenosti. Predno odpošlje županstvo letni seznam sreskemu načelstvu, ga da v upogled morebitni zivinorejski zadrugi in tezdavnim odbornikom-zaupnikom.

Z izvršljivo tega sklepa bo ustvarjena evidenca vseh bikov. Točna evidenca pa je neobhodno potrebna pri vsakoletni akciji za kastracijo vseh nesposobnih in zakonitih bikov takoj po licenčovanju.

II. Naprosi se Kraljevske banske uprave, da izda kratko in jasno strokovno navodilo glede odbire, vzreje in oskrbe bikcev za plemensko rejo. To navodilo se naj natisne v primernem številu tako, da ga bodo dobili uprav vsi bikorejci brez izjeme.

III. Naprosi se bansko upravo, da izda čimprej popravljen in izpopolnjen, našim razmeram primerne ocenjevalne knjižice in tabele za ocenjevanje na slo enot.

VI. Kraljevska banska uprava naj ukrene potrebno:

a) da se bodo vršila licenčovanja ter navadna in rodovniška premovalja po enolnih načelih in z ocenjevanjem po načinu 100 ločk.

b) da bodo veljala za vse območje pincgavskega goveda enotna pravila glede pasemskih znakov, zlasti barve in barvnih napak. Tozadavni seznam napak, sprejel na zivinorejski anketi v Kranju 28. junija 1931., naj banovinska uprava nemudoma prouči in zavzame definitivno stališče, ki mora biti obvezno za vse prizadete sreze, odnosno licenčovalne, premovalne in rodovne komisije.

Zveza zivinorejskih selekcijskih zadrug za pincgavsko govedo v Kranju bo predložila kraljevski banski upravi resolucijo, ki bo obsegala gorenje in še par drugih sklepov.

Tedenski koledar,

- 21. februarja, nedelja: Eleonora.
- 22. februarja, ponedeljek: Petra stol.
- 23. februarja, torek: Romana.
- 24. februarja, sredo: Prestop d.
- 25. februarja, četrtek: Matija.
- 26. februarja, petek: Valburga.
- 27. februarja, sobota: Aleksander.

**Vsak zaveden kmet je naročnik
KMETIJSKE MATICE.**

Ali ste že »izobraženi«?

Današnji svet se od »starega« menda v ničemer tako ne razlikuje kakor v naziranju glede izobrazbe. Nekdaj ni bilo posebno lahko veljati za izobraženega človeka, ker je moral nekdanji izobraženec imeti ne-le precej šolskega znanja, ampak tudi lepe manire in predvsem kolikor toliko srčne kulture in plemenitosti. Dandanes je pa to precej drugače, vsaj pri nas.

Dandanes veljaš za »izobraženega«, če se spoznaš na »sport«. Ni treba, da si ravno sam sportnik — dosti je, če veš, da je Capon Nota pretekel 3 kilometre v poldrugi uri (minuti, sekundi). Če to veš, te občuduje ves svet (kolikor ga je »bimbastega«, op. ur.).

O gledališču ti ni treba vedeti ničesar; poznati pa moraš vsak film, posebno zvočni film in njegove »šlagerje«. O dona Klara — ti si prestara itd. To je vrhunec »moderne« izobrazbe in višek kulture! Kdor ne zna »šlagerjev«, je navaden konj, ki ni za nikamor!

Ali pa se na cesti ustavi avto. Kdor je »izobražen«, seveda »moderno« izobražen, ta takoj pristopi in ogleduje motor, kolesa itd. s »strokovnjaškim« pogledom. V resnici revež niti ne ve, kaj in kakšen je navaden vijak, ampak če hoče veljati za »izobraženca«, mora biti »strokovnjak« vsaj za avtomobile, če že ne za letala. Peljati pa ne zna niti navadne »šajtrge«.

Torej kmečki fantje! Če hočete biti »izobraženi«, ste lahko to v par minutah. Če je taka »izobrazba« dovolj za mestne pobe, bo za vas tudi, ali ne?

Upamo pa, da boste le nekaj pametnejši!

Konec največjega slona na svetu

V zverinjaku v New Yorku so kazali slona, ki so ga smatrali za največjega zastopnika svoje vrste na svetu. Ta slon je bil 3 metre in 25 centimetrov visok, tehtal je pa nekaj nad 3000 kil. Slona so vjeli v osrednji Afriki, ko je bil še čisto mlad. Od tam pa so ga pripeljali v New York v zverinjak. V ujetništvu se pa ni počutil posebno dobro in je bil ljudem jako nevaren — tudi svojim strožajem. Jako rad pa je imel pliče. V njegovih kletki so gnezdele taščice in te ljubke živalice je silno rad prenašal na svojem hrbtu. Orjaški slon ni dočkal visoke starosti — šel je „na oni svet“ komaj 19 let star, kar je za slona, ki dočaka ba je tudi po nekaj 100 let, prav malo. Poginil je vsled debelosti, ker se je premalo gibal, jedel pa je mnogo preveč.

Nove iznajdbe za kuhinjo

V današnji dobi tehnik se trudijo ljudje gospodinjam in kuharicam olajšati njihov neprijeten posel v kuhinji in tako nam skoraj vsak dan prinaša kakšno novost, ki kuhinska dela poenostavlja.

Tako je iznašel neki gospod v Inomostu vilice, ki se dajo na prav priprost način čistiti. Vilice so narejene tako, da ni treba več brisače vleči skozi posamezne bodice. Ko pa so bodice očiščene na notranji strani, zopet zasučesh kolešček in bodice so zopet v stari legi.

Neki drugi iznajditelj je izdelal pripravo s katero se beljak loči od rumenjaka. Če torej kuharica jajce ubije, ga ubije — po novem — v skledo, ki je spodaj preluknjana, skozi to luknjico pa se sceja beljakovina v spodaj podstavljeno posodico.

Tudi precejanje in odcejanje je neprijetno. Nove vrste lonci pa poenostavijo tudi to delo. V navadnem kovinastem loncu je vložen še drug »lonec«, ki se steg vanjega lonca precej tesno oprijema. Obod in dno notranjega lonca pa sta preluknjana. Če torej kuhaš juho, jo kuhaj kakor navadno. Ko pa je juha dovolj prevrela, primi notranji (preluknjani) lonec in ga dvigni. Čista juha bo odtekla skozi luknjice v večji loncu, v notranjem loncu pa bo ostalo meso z vsemi dodatki.

Strašna posledica praznoverja

Praznoverje, da se mrtev vrača včasih še med ljudi nazaj v obliki »vampirja«, tudi pri nas ni neznano, vendar pa so slučaj, kakršen se je nedavno dogodil blizu Požarevca v Srbiji, pri nas že skoro nemogoči.

Strah pred »vampirjem« je namreč tam še tako velik, da vsakega mrliča prebodejo v trebuh z železnim drogom. V vasi Brežane pa »mrtev« še niti mrtev ni bil — tako poroča beograjski list »Politika«, — in že mu je zel zabodel železen klin v trebuh!

Stari Dragomir Stojanović, tako se je pisal stari, je pač že dolgo bolehal, a mrtev še ni bil. Nekega dne pa mu je poslalo tako slabo, da so vsi sorodniki mislili, da je po njem. Položili so ga v krsto, da se ne bi mogel dvigniti iz krste, ga je zel prebodel . . .

Tisti hip pa je še vedno živi stari strahovito zakričal, a je bilo prepozno — rana je bila tako huda, da je stari v groznih mukah umrl. Sedaj preiskuje celo zadevo sodišče.

Kaj je nagon?

Če govorimo o živalih, pa tudi o človeku, govorimo radi tudi o »nagonu«, dasi ravno ne vemo, kaj je nagon pravzaprav.

Poglejmo n. pr. sviloprejkice. Ko se sviloprejka izleže iz jajčeca, lazi okrog kakor goslenca. Te goslenice se hranijo z listjem murve. Poskušali pa so sviloprejkam natrestiti že dostikrat tudi drugega listja namesto ali pa poleg murvinega, toda glej! — goslenice se nobenega drugega listja niso lotile kakor le murvinega, čeprav jim nikdar ni nihče pokazal razlike med raznimi vrstami listja. Ta pojav so imenovali »nagon sviloprejkice« do murve. S tem pa so dali tej lastnosti le ime, razjasnili je pa niso.

Nekaj časa so učenjaki trdili, da je ta lastnost podedovana. Rekli so, da so sviloprejkice nekdanj brčkone žrle vse, polagoma pa da so spoznale — od roda do roda — da je zanje murva najboljša. Drugi učenjaki pa so smatrali to razlago za popolnoma napačno.

Nedavno pa je neki dunajski učenjak dokazal, da se podedujejo tudi pridobljene lastnosti. Vzgojil je namreč več rodov neke žulke na hrano, ki je tiste živali niso marale prej. Že v desetem rodu pa se potomci niso več dotaknili druge hrane kakor tiste, na katero so bili njihovi predniki priučeni. S tem je dokazal, da so tudi pridobljene lastnosti podedljive in »nagon« je le skupina najprej pridobljenih, potem pa podedovanih lastnosti.

Velika kača »piton« bo izumrla

Pri nas vidimo velike kače, ki žive v vročih krajih, samo v menežarijah. Med največje kače pa spada tista, ki ji pravijo učenjaki »piton«. Ta kača je dolga po več metrov, ni pa nevarna zaradi strupa, ampak zaradi svoje silne moči. Če se ovije n. pr. okrog kakšne živali ali okoli človeka, ga tako stisne, da mu zdrobi vse kosti. Vendar pa slučaj, da bi bila ta kača kedaj stisnila tudi človeka, niso ugotovljeni.

Te kače love sedaj na veliko zaradi kože. Moda namreč zahteva čevlje za ženske iz kačje kože, in zato polove na leto na tisoče teh kač in zaradi »mode« ni izključeno, da teh kač v par letih ne bo več.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cevi so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno starejšim ljudem. Frane Josefova voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kako skrbe Amerikanci za brezposelne?

V Ameriki ne poznajo državne skrbi za reveže, ampak je vsa socialna skrb prepuščena zasebnikom. Ti se morajo pa močno pobrigati, da naberejo potrebne vsote, kajti strokovnjaki so izračunali, da je treba samo za eno zimo nad 500 milijonov dolarjev, če hočejo vse reveže preskrbeti s hrano, obleko in streho. Take vsote pa ni mogoče nabrati brez velike organizacije.

Pomoč za reveže je organizirana tako: V vsakem mestu se zbere poseben odbor najboljših uglednih oseb. Ta odbor si poišče posebne strokovnjake za nabiranje prispevkov. Ti strokovnjaki imajo natančne sezname in spiske bogatih oseb in vseh trgovskih tvrdk. Ti ljudje pa tudi vedo, na kakšen način se morajo obračati na tega ali onega, da dosežejo uspehe. Kadar imajo zvezo s takimi strokovnjaki vzpostavljeno, začno nabirati prispevke.

Prispevke nabirajo deloma od hiše do hiše — to delo opravljajo navadno dijaki — ali pa razpošljejo po vsej okolici nabiralne pole, kamor vsak vpiše znesek, ki ga hoče

darovati. Te pole so pa sestavljene na poseben način, da bolje učinkujejo in ravno v načinu, kako so pole sestavljene, tiči vsa skrivnost uspeha.

Uspehi so navadno prav lepi; tako so samo v Newyorku nabrali v enem dnevu nad 17 milijonov dolarjev! Tudi amerikanski bogataši niso umazani v tem oziru; Rockefeller n. pr. je podpisal takoj 1 milijon in 250 tisoč dolarjev. Ne dajejo pa samo bogataši, ampak tudi delavci, ki imajo še delo, darujejo za brezposelne navadno zaslužek enega dneva, ljudje pa, ki imajo mesečno plačo, dajo po 2 odstotka svoje plače. Samo na ta način je mogoče, da ne ostane brez hrane in obleke skoro 8 milijonov brezposelnih ljudi.

Sejmi.

- 22. februarja: Lašiče, Sv. Filip v Varečah, Teharje, Braslovce.
- 23. februarja: Loče pri Poljčanah.
- 24. februarja: Beltinci.
- 25. februarja: Bučka, Moravče, Zubna, Cerknica, Lesce, Čermošnjice, Slov. Bistrica, Kozje, Rogatec, Laško.

Živinski sejmi

Mariborsko sejsko poročilo, dne 9. febr.
Prignanih je bilo 9 konjev, 13 bikov, 161 volov, 249 krav in 5 telet, skupaj 436 komadov. Poprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 4—5 Din, poldebili voli 3—3.50 Din, plemenski voli 4—4.25, biki za klanje 3—4, klavne krave debele 2.50 do 3.50, plemenske krave 2.50—2.75, krave za klobasarje 1.25—1.50, molzne krave 2.25—3.25, breje krave 2.25—3.25, mlada živina 3.50—4.50, teleta 5.50—6 Din. Prodanih je bilo 200 komadov. — Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10—12, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav in telic 4 do 6 Din, telečje meso I. vrste 12—14, II. vrste 8 do 10 Din, svinjsko meso sveže 8 do 14 Din.

Dunajski prašičji sejem. Prignanih je bilo 8782 pršutarjev in 4844 špeharjev, iz Jugoslavije je bilo pripeljanih 2680. Cene so bile sledeče: špeharji najboljši 1.46, I. 1.40—1.44, II. 1.38 do 1.40, kmetski 1.38—1.45, najboljši 1.48, pršutarji 1.45—1.85, najboljši 1.90. Tendence: špeharji so bili za 5 grošev cenejši, ostale cene so se držale. Neprodanih je ostalo 56 pršutarjev in 14 špeharjev.

Pristopajte k Kmetijski Matici.

Govori se

med našimi gospodarsko jasno mislečimi kmetovalci, da se uporaba

Nitrofoskala-Ruše

tudi v današnjih časih dobro izplača.

Zato bo v Vašo korist, če tudi Vi gnojite z Nitrofoskalom.

Pri gnojenju travnikov pa ne pozabite na:

apneni dušik

Naročila sprejemajo zadruga, kmetijske podružnice „EKONOM“ v Ljubljani
kakor tudi Tvorница za dušik d. d. Ruše

Velika noč in pomlad se bližata!

Treba bo marsikomu nove obleke in čevljev. Slabi časi in pičli zaslužki ovirajo ljudi pri nakupu najpotrebnejših reči. Da po možnosti olajšam te neprilike, sem se odločil ponovno znižati cene vsemu blagu, prav posebno pa še oblačilnemu blagu za moške in ženske obleke, usnju, železu, cementu, umetnim gnojilom itd. Na novo sem vpeljal betonsko železo. V zalogi imam najboljšo strešno in zidno opeko. — Pridite in prepričali se boste, da se pri meni kupi dobro in poceni.

Ivan A. Grosek, trgovina z mešanim blagom, **Trebnje**

L. Mikuš

Ljubljana, Mertni trg 15
dežniki

Na malo!
Na veliko!

Ustanovljeno 1838

VSAK
zaveden
kmet mora
čitati naš
list!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetijski hranilni in posojilni dom

Račun pošl. hranilnice št. 14.257 registr. zadruga z neomejeno zavezo Brzojaviti „KMETSKI DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon št. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 5%, 1/2 brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7%, brez odbitka davka na rente
Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev
Rezerva nad 700.000 dinarjev
Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice dragih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitvenega obrestovanja. PUSOJILA daje proti poročilu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12^{1/2}, in od 3—4^{1/2}, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12^{1/2},

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3

Potrli globoke žalosti javljamo tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je edini sin, brat itd.

Štefan Anžič

posestnikov sin

danes zvečer nepričakovano, previden s tolažili sv. vere, za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil v torek, dne 16. t. m., ob 4. uri popoldne na pokopališče v Štepanji vasi.

Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin! Štepanja vas, dne 14. februarja 1932.

Anton Anžič, oče.

Jožefa, Frančiška omožena Marenčič, sestri in ostalo sorodstvo.

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ul. 5

VELIKA ZALOGA
suknena blaga za moške in ženske obleke
Lepa izbira svilenih rut in različnih šerp

Krojači in šivilje, pišite po vzorce!

„KHAKI CAMPBELL“ jajca

zajamčena iz Holandskega uvoženih kokoši po 2 dinarja kos, sveža, dobe se v vsaki množini. Imamo 250 kokoši in 50 petelinov. Jajca razpošiljamo v vato zavita v patentiranih zabojčkih po originalni tvorniški ceni z doplačilom. Zaboječki so za 25 — 50 — 100 jajc. Jamčimo za čisto pasmo kokoši in za svežost jajc.

Ekonomija Löbl
St. Sivac, Bačka.

Laneno olje in vse v stroko
Firnež spadajoče
Emaljne in blago kupite dobro,
ostale lake solidno in po zmer-
Oljnate barve pri nih cenah
Lanene tropine

MEDIĆ-ZANKL
D. Z. O. Z.

Tovarneolja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE
Ekspozitura Beograd
Podružnica: Maribor, Novi Sad. Lastnik: Franjo Medić

Vinarska posredovalna zadruga v Ormožu
posreduje za prvovrstna, 11- do 12%,
ljutomerska vina
naravnost iz kleti vinogradnika.
Od Din 2.50 do Din 3.—.
Po informacije pišite na gornji naslov.

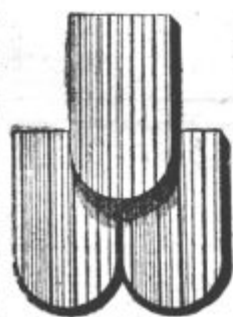

Nov poklic

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletilstva doma. — Zajamčen zaslužek okoli 1500 Din mesečno, ker odjemljamo napleteno blago, plačamo delo za pletenje in dobavimo prejo za predelovanje. Pišite še danes po brezplačne prospekte na:

Domača pletarska industrija št. 87,
JOSIP KALIŠ
MARIBOR
Trubarjeva ulica 2.

KMETJE,
kupujte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v Kmetškem listu!

Opeko in strešnike

vseh vrst, za zidavo hiš, iz znanih karlovske opekarn

ILOVAC

dobavlja franco vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino
»EKONOM« LJUBLJANA, KOLODVORSKA 7

Mesto občinskega sluge, čuvaja, lesnega manipulant, oskrbnika ali kaj sličnega išče
32 let star moški, oženjen, s srednješolsko izobrazbo. — Cenj. ponudbe pod „TREZEN“ na upr. „Kmet. lista“

Jenico matafonske pasme

prodam ali zamenjam za kravo s mlekom. Jenica je stara 16 mesecev, lepe rasti in je bila že pripuščena.

Josip Župančič, trgovec
Logatec

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/I
Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znakah. Za odgovor prosimo znakmo. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.

Priznано najboljši
TRBOVELJSKI PORTLAND-CEMENT
vedno v zalogi pri
EKONOM, osred. gospodarski zadrugi v Ljubljani, r. z. z. o. z.